

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Til Læseren

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 303. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1816_297_11-txt-shoot-idm212/facsimile.pdf (tilgået 24. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

at der stidse har været et nært Slægtskab og stærk
Beredviesning mellem Sprogene.

Derimod tør jeg paastaae, at der ere mange
ældgamle Ord i Danstien hvortil man ingen lignende
finder enten i Lybisk eller Islandsk, hvilket dog ingen-
lunde maatte være Tilfældet, naar hiin Giesning
kunde agtes for en afgjort Sag.

Fremdeles tør jeg paastaae, at der er mange
af de ældgamle danske Ord der i Lyb have stor Lighed
med tidlige eller islandsk, som dog har enten aldeles
forskjellig, eller kun saadan besleget Bemær-
kelse som man er vant til at finde i beslegete
Sprog, hvilket modsigter Giesningen.

Videre tør jeg paastaae, at den hvilkeltige For-
andring der har haft Sted i vort Tungemaal i de
sidste 300 Aar, netop den Tid, da fremmede Sprog
gjennem Skrift har kunnet virke derpaa, er langt
fra at stadsfæste men modsigter ligesom den angivne
Forvandling, at saaledes, blot for Exempels Skyld,
Vocaten Y er i den Tid i Bøger og de Fornems
meeres Mund forandret i flere Ord til U istedenfor
at hiin Giesning forudsætter det modsatte: yd, ud,
Lyd, Brud, Spyd, Hjul o. s. v.

Odermere tør jeg paastaae, at Ordforning, Bets-
dinger, Didsprog og Talemaader, der hvortil et Sprog
udtrykker sin Aand, beviser, saa langt vi kan gaae

hiskorsik tilbage, en saa stor Fortsættelse, at al Rimelighed
for Sprogens Eenhed bortfalder, og det er
i den Henseende et heilt mærkeligt Udbytte man
vinder ved at giennemgaae Peder Laales dansk: Dids-
prog og sammenligne dem med islandsk, som vi
vel ikke have saaledes samlede, men dog nok af, til
at see de, for det meste holder paa begge Sider op
at være gangbare Didsprog, naar de ordret oversæt-
tes, hvilket aldrig kunde været Tilfældet, naar
Sprogene havde været eet.

Endelig tør jeg paastaae det er aldeles umuligt
at to Folk der giennem et Kartusinde sees fra en vid
Afsland at have nærmet sig hinanden i Aand og
Sprog, uden endnu nogenstunde at være blevne eet,
Kulde nogenstunde see, som Folk have været eens i
Sprog, altsaa ogsaa i Aand, thi, som sagt, den
samme Aand maatte da i sig have to hinanden mods-
sigende og ophævende Retninger, hvilket er umuligt.

I Dvrigt sees man let, at jeg i denne Toinst
har en naturlig Fordeel paa min Side, hvilken jeg
ikke kan opgive, thi naar man foresinder to saa for-
skjellige Sprog som Dansk og Islandsk, da er det
rimeligt at de altid have været forskjellige, det som
paastaar dette er ingenlunde forbunden til at fore-
klare alle de Enkeltheder der kunde synes at hentyde
paa en tidligere Eenhed, men den som paastaar en

